

Óvodapedagógus szak záróvizsga tételek 2016.

1. Az óvoda intézménye a múltban és a közoktatás mai rendszerében

A) Elméleti kifejtés:

- az óvodatörténet nagy állomásai itthon és külföldön; a társadalmi változások hatása; - az óvodai nevelés helye, szerepe, dokumentumainak szerepe (Alap, Minősített, Helyi programok);
- reformpedagógiák, alternatív koncepciók és az óvoda kapcsolata.

B) Képzési- és gyakorlati portfólió vonatkozó elemei:

a képzési és az összefüggő gyakorlat során az elmélethez kapcsolódó tapasztalatok bemutatása: a megismert óvodák történeti érdekességei, dokumentumok elemzése (HÓP), alternatív lehetőségek bemutatása (fotók, rajzok, dokumentumok stb.)

2. Az egészséges életmódra nevelés tartalma és feladatai az óvodában

A) Elméleti kifejtés:

- táplálkozás, gondozás;
- mozgásfejlődés, fejlesztési lehetőségek;
- a testnevelés szerepe és tartalma;
- médiatudatosságra nevelés, a szabad levegőn töltött idő, az alvás, a gyermek és természet kapcsolata.

B) Képzési- és gyakorlati portfólió vonatkozó elemei:

a képzési és az összefüggő gyakorlat során az elmélethez kapcsolódó tapasztalatok bemutatása: a megismert óvodák szemlélete az óvodai mozgásfejlődés-fejlesztés helyi lehetőségeiről a dokumentumok és a tapasztaltak alapján (fotók, rajzok, másolt dokumentumok stb.)

3. Az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés az óvodában

A) Elméleti kifejtés:

- az érzelmi élet megnyilvánulási formái, zavarai, a kötődés problémái;
- az érzelmek és a gondolkodás kapcsolata, élményfeldolgozás a tevékenységek során;
- az erkölcsi nevelés pedagógiai kérdései, az erkölcsi fejlődés jellemzői, az óvoda erkölcsi nevelésének tartalma, folyamata, az erkölcsi értékek fejlesztése a különböző tevékenységeken keresztül;
- az egyén – csoport – közösség értelmezése, az óvodás gyermek társas viselkedése és a gyermekközösségek jellemzői, vizsgálati módszerei, az óvodapedagógus feladatai.

B) Képzési- és gyakorlati portfólió vonatkozó elemei:

a képzési és az összefüggő gyakorlat során az elmélethez kapcsolódó tapasztalatok bemutatása: a megismert óvodák szemlélete az óvodai szocializációról a tapasztaltak alapján (fotók, rajzok, konfliktusélmények stb.)

4. Az értelmi (anyanyelvi) nevelés óvodai lehetőségei

A) Elméleti kifejtés:

- a tanulás pszichológiai és pedagógiai értelmezése, a gondolkodási és tanulási képességek fejlesztési lehetőségei;
- a tapasztalatok sajátos szerveződése gyermekkorban, a gyermek spontán és szervezett formában szerzett tapasztalatai;
- az óvodapedagógus szerepe az ismereteinek rendszerezésében, bővítésében.

B) Képzési- és gyakorlati portfólió vonatkozó elemei:

a képzési és az összefüggő gyakorlat során az elmélethez kapcsolódó tapasztalatok bemutatása: a megismert óvodákban folyó értelmi nevelésről, a tanulási folyamatról és a pedagógus szerepéről alkotott szemlélet, ill. saját tevékenységében végzett feladatok (fotók, rajzok, élmények stb.)

5. A játék jellemzői, fejlődése, szerepe a személyiségfejlődésben

A) Elméleti kifejtés:

- a játék mint gyermeki létforma, a játék szerepe a testi – értelmi – szociális képességek fejlődésében, a mozgásos játékok jelentősége;
- a gyermek megismerésének lehetősége a játékokban, spontán és irányított játékok jelentősége;
- az óvodapedagógus és a család szerepe a játékokban.

B) Képzési- és gyakorlati portfólió vonatkozó elemei:

a képzési és az összefüggő gyakorlat során az elmélethez kapcsolódó tapasztalatok bemutatása: a megismert óvodákban tapasztalt játékról, a pedagógus szerepéről alkotott szemlélet, ill. saját tevékenységében végzett feladatok (tervek, eszközök, fotók, rajzok, élmények stb.)

6. A beszéd fejlődése, az anyanyelvi és irodalmi nevelés hatása (verselés, mesélés)

A) Elméleti kifejtés:

- a beszédfejlődést meghatározó tényezők, segítségi lehetőségek, az óvodapedagógus beszédviselkedése, hatása;
- az anyanyelvi és irodalmi nevelés tartalma, jelentősége és lehetőségei;
- a gyermekkori beszédhibák felismerése és kezelési lehetőségei.

B) Képzési- és gyakorlati portfólió vonatkozó elemei:

a képzési és az összefüggő gyakorlat során az elmélethez kapcsolódó tapasztalatok bemutatása: a megismert óvodákban tapasztalt anyanyelvi, irodalmi nevelés formái, pedagógus szerepe, ill. saját tevékenységében végzett feladatok (tervek, eszközök, fotók, rajzok, élmények stb.)

7. A zenei nevelés hatása a gyermek személyiségének fejlődésére

A) Elméleti kifejtés:

- a zenei anyanyelv megalapozása (ének, zene, énekes játék, tánc), a zenei képességek differenciált fejlesztésének feltételei, területei, módjai;
- az énekes játékok komplex személyiségfejlesztő hatása, a zenei nevelés kapcsolata különböző tevékenységekkel.

B) Képzési- és gyakorlati portfólió vonatkozó elemei:

a képzési és az összefüggő gyakorlat során az elmélethez kapcsolódó tapasztalatok bemutatása: a megismert óvodákban tapasztalt zenei nevelés, a pedagógus zenei szemlélete, ill. saját tevékenységében végzett feladatok (tervek, eszközök, fotók, rajzok, élmények stb.)

8. A vizuális nevelés szerepe a személyiségformálásban

A) Elméleti kifejtés:

- az óvodáskorú gyermek vizualitásának fejlődése, fejlesztése (a rajzolás, festés, mintázás, kézi munka jelentősége);
- a gyermekrajz mint kommunikáció;
- műfajok, technikák alkalmazása az életkori sajátosságok tükrében;
- a vizuális nevelés kapcsolata más tevékenységi formákkal;
- a bábozás, bábjáték összefüggése az érzelmi, értelmi, erkölcsi, esztétikai neveléssel; - a bábjáték módszertani kérdései; felhasználása tevékenységi körökben.

B) Képzési- és gyakorlati portfólió vonatkozó elemei:

a képzési és az összefüggő gyakorlat során az elmélethez kapcsolódó tapasztalatok bemutatása: a megismert óvodákban tapasztalt vizuális nevelés, a pedagógus szemlélete, ill. saját tevékenységében végzett feladatok (tervek, eszközök, fotók, rajzok, élmények stb.)

9. A külső világ megismerése a környezeti nevelés óvodai lehetőségeivel

A) Elméleti kifejtés:

- a környezeti nevelés értelmezése, feladat- és célrendszere;
- témakörök, módszerek, eszközök;
- kapcsolat más tevékenységi formákkal;
- egy szabadon választott témakör bemutatása, jellemzése.

B) Képzési- és gyakorlati portfólió vonatkozó elemei:

a képzési és az összefüggő gyakorlat során az elmélethez kapcsolódó tapasztalatok bemutatása: a megismert óvodákban tapasztalt környezeti nevelés, a pedagógus szemlélete, ill. saját tevékenységében végzett feladatok (tervek, eszközök, fotók, rajzok, élmények stb.)

10. A külső világ megismerése a matematikai nevelés óvodai lehetőségeivel**A) Elméleti kifejtés:**

- a matematikai nevelés értelmezése, feladat- és célrendszere;
- témakörök, módszerek, eszközök;
- kapcsolat más tevékenységi formákkal;
- egy szabadon választott témakör bemutatása, jellemzése.

B) Képzési- és gyakorlati portfólió vonatkozó elemei:

a képzési és az összefüggő gyakorlat során az elmélethez kapcsolódó tapasztalatok bemutatása: a megismert óvodákban tapasztalt matematikai nevelés, a pedagógus szemlélete, ill. saját tevékenységében végzett feladatok (tervek, eszközök, fotók, rajzok, élmények stb.)

11. Az óvodáskorú gyermek fejlődése**A) Elméleti kifejtés:**

- a személyiség fejlődése, az érési és tanulási folyamatok összefüggései;
- a testi – kognitív – szociális funkciók;
- a gyermek pedagógiai megismerésének szükségessége, lehetőségei;
- az óvodapedagógus feladatai és lehetséges módszerei.

B) Képzési- és gyakorlati portfólió vonatkozó elemei:

a képzési és az összefüggő gyakorlat során az elmélethez kapcsolódó tapasztalatok bemutatása: egy gyermek megismerése, fejlődésének követése, a pedagógus szerepe, ill. saját tevékenységében végzett feladatok (fotók, rajzok, élmények stb.)

12. A családi nevelés jelentősége és helye a szocializációs folyamatban**A) Elméleti kifejtés:**

- a család funkciói, szerkezete, működése;
- a funkciózavarok megjelenési formái és hatásuk a gyermekre;
- a család és az óvoda kapcsolata, az együttnevelés megteremtése a gyermek mentális és pszichoszociális fejlődésében;
- a család hatása a gyermek óvodai, iskolai beilleszkedésére;
- az óvoda gyermekvédelmi feladatai, törvényi szabályozók.

B) Képzési- és gyakorlati portfólió vonatkozó elemei:

a képzési és az összefüggő gyakorlat során az elmélethez kapcsolódó tapasztalatok bemutatása: egy gyermek családi háttérének megismerése, az óvoda és a család kapcsolati formái, ill. saját tevékenységében végzett feladatok (fotók, rajzok, élmények stb.)

13. A differenciálás szükségessége és lehetősége az óvodai nevelésben**A) Elméleti kifejtés:**

- speciális nevelési szükségletek;
- az egyéni fejlődési ütemet figyelembe vevő, fejlesztő pedagógiai módszerek;
- a differenciálás lehetőségei, típusai;
- az SNI gyermekek integrált óvodai nevelése, az inkluzív nevelés óvodai lehetőségei; együttműködés szülőkkel, szakemberekkel.

B) Képzési- és gyakorlati portfólió vonatkozó elemei:

a képzési és az összefüggő gyakorlat során az elmélethez kapcsolódó tapasztalatok bemutatása: az óvoda integráló szemlélete, dokumentumok, saját tevékenységének differenciálási lehetőségei (rajzok, fotók, élmények stb.)

14. A pedagógus a nevelés folyamatában**A) Elméleti kifejtés:**

- a pedagógiai munka sajátosságai;
- a pedagógus személyisége;
- nevelői stílusok és attitűdök;
- a pedagógusszerep mai tartalma, differenciálódása és komplexitása, etikai normái;
- a pedagógus mentálhigiéniája.

B) Képzési- és gyakorlati portfólió vonatkozó elemei:

a képzési és az összefüggő gyakorlat során az elmélethez kapcsolódó tapasztalatok bemutatása: a megismert pedagógusok elemzése, az óvodák nevelőtestületének kollegiális szemlélete, programok (fotók, rajzok, dokumentumok, élmények stb.)